

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Főszerkesztő	Kiadótulajdonos	Szerkesztőség és kiadóhivatal	TELEFON
Égész évre . . . 28 K.	1/4 évre . . . 7 - K.	MÓRA FERENC	ENGEL LAJOS	DUGONICS-TÉR 12. (Napló-ház.)	94.
Félévre . . . 14 K.	Egy óra . . . 2-40 K.		NYOMDA- ÉS LAPVÁLLALAT		

Ötven kilométerre Bukaresthez.

Giurgiut elfoglaltuk.

Orosz offenzíva kezdődött az erdélyi határon.

Borzalmas ántánt-vereség a macedon-fronton.

Curtea de Arges. . . Höfer is, Ludendorff is jelenti, hogy csapataink elfoglalták ezt a kis román falut, amely a Pitesti felé, a petróleum-város felé vezető vasút kiindulási pontja. Argesnak azonban nagyobb nevezetessége is van ennél a térképről leolvashatónál. Ahogy magyar és német katonák lába alatt dobog most ott a föld, e zajra megszakad egy öreg ember halotti álma. Károly király, a románok elhunyt békés szívé fejedelme tért örök nyugovóra Curtea de Arges földjébe, melyen most ellenségként állunk. Románia bölcsé bizonyára megérzi sirjának mélyén országa katasztrófáját. Barátjaiként várt bennünket s ellenségként értünk sirjához, hogy a sírbolt kövére letegyük tiszteletünk virágait. A sírbolt felől gyenge, hűvös áram kerekedik: a halott király sóhajta, mely megborzongatja az ostoba utód önvádtól is gyötört szívét, aki biblikusan sötét végzetet idézett föl hazájára.

... Nyilván tehetünk virágot Károly király koporsójára, mert nem valószínű, hogy a románok azt is a kíneseik közé számították volna és magukkal vitték volna vad futásukban, melyből ki tudja, hol lesz megállás. A térképen nem lehet olyan vonalat találni, amely alkalmasnak látszana az ellenállás megkísérlésére. Sőt most már onnan is futniok kell, ahol eddig szívesen tudtak védekezni. Hadvezetőségünk azt jelenti, hogy az Olton való átlépés után, melynek első gyümölcse Arges, új hadműveleteket indítottak. S Argestől keletre csak 30 kilométerre van Kampolung, melyre északról oly rég nehezedik nyomásunk, — most délről kerülhetünk alá. Ugyanennyire van Argestől délre Pitesti, talán azóta már a miénk s ez a négy vasút csomópontja, melyek közül a fővonal — Bukarestba vezet. Van azonban Bukarestnek sokkal rövidebb

utja is s már arra is ráléptünk. Ludendorff jelenti, hogy Giurgiu, a dunai kikötőváros, régi magyar nevén Gyurgyevo, a kezünkre jutott, Giurgiu, pedig már csak 50 kilométerre van Bukarest erődövezetétől, illetve azóta már annyira se. Csak napok kérdése, hogy Bukarest vára a nagy orosz várak sorsára jusson. Akár a kiűritett, akár a szétlőtt várak sorsára. Mindennél többet mond, hogy az ántánt követek már elhagyták a halálra ítélt fővárost.

Mindenesetre számot kell azonban vetni a jövő eshetőségek mérlegelésénél azzal, hogy az erdélyi keleti határon yégre megindult a román-mentő orosz offenzíva. Az esti jelentések még csak erős földérítő orosz osztagok visszaveréséről szólnak, az éjszakai német jelentés már bejelenti, hogy az oroszok megkezdték az offenzívát s a harcok még foly-
nak.

A többi frontokon nemcsak változatlan, hanem szinte mozdulatlan a helyzet, kivéve a macedoniai frontot, ahol Sarrail oroszokkal, olaszokkal, franciákkal, szerbekkel (az angolok innen is kihúzták magukat) olyan offenzívát indított a német-bolgár csapatok ellen, mely heveségében a sommei offenzívákra emlékeztet. S nyilván a vereségben is arra fogja emlékeztetni az ántántot, melyet a német jelentésre rendkívül súlyosnak, véresnek, a bolgár jelentés pedig rengetegnek mond. Ez a jelentés, amely különben szokatlanul bőszavú és részletező, csakugy ragyog a győzelmi mámortól. Egyik különösen fontos passzusa az, amely bejelenti, hogy Mackensennek a Dunán átkelt csapatai már a legszorosabb kapcsolatban egyesülve harcolnak Falkenhaynnak a Kárpátokról leszállt seregével.

A világháboru hirei.

Wilson békeközvetítése még mindig nem komoly.

Bern. A »Morningpost«-nak jelenti Washingtonból: Semmi sem szerezne Wilson elnöknek olyan nagy örömet, mint hogyha közreműködhetne a béke helyreállításában. Bár a békeközvetítés hajlandósága megvan benne, mégsem hisszük, hogy már most följajánlana szolgálatait a hadviselő feleknek. Ezt csak egyenes fölhívásra tenné meg, mert Wilsonnak szüksége van arra a biztosságra, hogy lépését mindegyik háborús fél helyesli.

Amerika nem ad több élelmiszert a szövetségeseknek?

Genf. A francia lapok táviratokat kaptak Newyorkból, hogy a szövetségeseknek számolniok kell az amerikai élelmiszerbehozatal megszüntetésének lehetőségével. Fitzgerald, az amerikai képviselőház pénzügyi bizottságának elnöke, a bizottság legutóbbi ülésén az Egyesült-Államok területén található minden élelmiszerkészlet lefoglalását követelte az országban uralkodó drágaság csökkentése céljából.

A washingtoni konferencia csak akadémikus jellegű.

Bécs. Kiváló amerikai személyiségek newyorki békekonzferenciáját az itteni beavatott körökben nem tekintik olyan intézménynek, amelynek az lenne a szándéka, hogy a jelenlegi háborúra közvetlen befolyást gyakoroljon és hogy a háboru befejezésén munkálkodnék. Sokkal inkább olyan konferenciáról van szó, amely az erős amerikai békemozgalom szellemében a jövődő béke tartóssá tételén tanácskozik.

Grey távirata a békeküldéshez.

Rotterdam. Az amerikai békekonzferencia ligájához Grey a következő sürgönyt küldte:

— Majdnem mindenki támogatja a ligát, de általános vélemény szerint a háboru befejezése előtt céltalan békelépést tenni. Ily lépések a szövetségesek közt, amelynek támogatása nélkül a liga célját soha el nem érheti, visszatetszést keltene.

Héten eldől Románia sorsa.

Lugano. A »Corriere della Sera« jelenti Párisból: A válságos stádiumba lépett román hadjárat legkínosabb napjait éljük. A döntés nem késhet soká. Románia sorsa még ezen a héten eldől.

Számolnak Bukarest elestével.

Genf. A párisi sajtó számol Bukarest elestével. A »Petit Parisien« szerint a hadvezetőség az Olt folyót szemelte ki védelmi vonalul, Mackensen támadása azonban oldalában fenyegette a román hadsereget, amely gyors visszavonulásra kényszerült. Ezzel az orsova-giurgiui román dunai hadsereg előreláthatólag az ellenség áldozatává lesz.

Rotterdam. Az »Echo de Paris« annak a reményének ad kifejezést, hogy a Bukaresttől nyugatra várt összeütközést el lehet kerülni. Az orosz-román sereg csak akkor tudja föltartóztatni az ellenséget, ha visszavonul arra a vonalra, amelyen jobbszárnya a moldovai hegyekre, balszárnya pedig a Dobruzsában operáló hadseregre támaszkodhatik. Ezzel azonban Bukarest várát föl kell áldozni.

Genf. Az »Echo de Paris« aggodalmaskodik, hogy ha Mackensen balszárnya átlépi a Vela folyót, Bukarest elesik.

Genf. Rousset ezredes írja, hogy Sacharov orosz tábornok nyomása a Dobruzsában értéhetetlen okból, sajnos, elmaradt. Mérföldetelen veszedelem előtt állunk. Nagy csata készül, amelyet bukaresti csatának fognak nevezni. Az »Information« írja, hogy Mackensen Bukarestet fenyegeti, amelyet kitünő védelmi vonalak védenek, de az a baj, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő nehéz tüzérség.

Hat halottba és husz sebesültbe került a dunai átkelés.

Szófia. A dunai átkelés Mackensen személyes fölügyelete alatt történt. Amikor Mackensen ehrendelte az átkelést, kijelentette, kezkesedik arról, hogy az átkelés a legnagyobb

könnyűséggel fog megtörténni. Eyetlen katonának sem görbül meg a hajaszála. Így is történt. Az átkelésnél a veszteségünk mindössze hat halott és husz sebesült. Ezt a veszteséget is már csak akkor szenvedtük, amikor az átkelés után a parti őrséggel harcba keveredtünk.

Sok gabonát zsákmányoltunk Romániában.

Szófia. A Romániában operáló szövetséges csapatok rohamos előretörése kedvezően halad. A ragyogóan sikerült dunai átkelés után meglepően győnge ellenállásra találtak csapataink. A rohamos gyorsasággal megszállt terület Romániának és mondhatni egész Európának legtermékenyebb része. Krajova és Caracal városok sértetlenül jutottak birtokunkba. A lakosságnak már nem volt ideje a menekülésre. Nagy gabonakészletek, állatállomány, malmok és gyárak jutottak kezünkbe.

Görögország nem adja ki a hadiszert.

Berlin. A »Kölnische Zeitung« jelenti Athénből: A király és a kormány elhatározta, hogy semmi áron nem egyeznek bele a katonai felszerelések kiszolgáltatásába.

Monasztir miatt.

Berlin. A »Nerdd. Allg. Ztg.« írja: A francia szikratáviró-szolgálat Lyonból november 24-éről keltezett jelentésében azt állítja, hogy a »Königsberger Allgemeine Zeitung« és a »Leipziger Tageblatt« Monasztir kiürítése alkalmából keserű szemrehányásokat tettek Bulgáriának és a németek haditetteinek öntetszögő földicsérése mellett felpanaszolták a bolgár szövetségesek csekélyebb teljesítőképességét. A szikratávirai jelentés állításai hazugok, a támogatásukra felhozott idézetek koholmányok. Az említett két lap sem szöveg szerint, sem értelem szerint nem tette meg a neki tulajdonított kijelentéseket. A bolgár kard dicsősége sokkal inkább el van ismerve, a két nép vérről és győzelemmel kipróbált fegyverbarátsága sokkal szilárdabb, hogysem azt a francia szikratáviratok otromba tákalmányai megrendíthetnék.

Mikor Ferenc József a szegedi színházban járt.

»Az Ujság« 4. jegyű cikkirója meséli el a Ferenc Józsefről írt apróságok közt »Furcsa pillantás a jövőbe« címen a következő történetkét:

A király megszemlélte Szegedet, azt a várost és akkor, a mikor az az ő szavára. »Szébb lesz, mint volt« feltámadt hullámsíkjából s nem is szébb, de ragyogóbb volt, mint a minőnek álmodni is merészelték.

Ha jól emlékezem, épp akkor avatták fel a pompás új színházat is s annak megnyitóján, honvédhuszárezredesi egyenruhában, leltől végig jelen volt a király is.

Sok mindenfelélt játszottak a színpadon, valami összeállított, inkább tákolmást, amely leginkább arra törekedett, hogy az egész személyzetet szerepeltesse, vajmi keveset törődve azzal, hogy eléggé mulatságos-e?

A király rendületlen kitarással nézte a rengeteg hosszú előadást, s szünetek alatt mellelül ülő miniszterelnökének, Tisza Kálmánnak, egyetlen szóval sem árulta el, hogy minő véleményével van az előadásról meg a bemutatott darab-töredékekről. Csak amikor valami hazafias drámát is elkezdtek játszani, illetőleg annak egy részét kezdték harsogtatni, és kijött a király személyesítője, árult el a felség némi kíváncsiságot. Mert ez a király-színész nagyon ambiciózus, de nagyon fiatal is volt: ordító piros bársonymantót, piros ajkát, pirossal bevont görbe kardot viselt és a mellelül úgy ordított, jött-ment, zörgött és larmázott,

Éjjel érkezett jelentések.

Orosz-román front.

(A miniszterelnök sajtóközleménye) Budapest, november 28. A fő hadiszállás jelenti:

József főherceg vezérezredes hadsereg harcvonala: Tegnapi átkelésünk az Olt folyón. Az Argesu-völgyben elfoglaltuk Curtea de Argest. Az erdélyrészi keleti arcvonalon tábori őrséink erős orosz felderítő osztagokat visszavertek.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Különös esemény nem történt. Höfer, altábornagy.

(A miniszterelnök sajtóközleménye) Budapest, november 28. A német főhadiszállás jelenti:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala: Dünaburgtól délnyugatra időnkint megerősödött az orosz tüzéség tüzelése. Egyéb-ként a tenger és a Dnyeszter között lényeges esemény nem történt.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az erdélyrészi keleti arcvonalon helyenkint élénkebb a tüzelés, orosz felderítő osztagokat több ízben visszavertünk. Az Olt-folyót átléptük. A további hadműveleteket megindítottuk és azok ránk nézve kedvező harc eredményekkel kezdődtek meg. Curtea de Arges birtokunkban van. Ludendorff, első főszállásmester.

Bolgár jelentés a román frontról.

Szófia. A bolgár vezérkar jelenti:

Román front: Oláhországban a dunai hadsereg megszakítás nélkül folytatja az előnyomulást és a szö-

vetséges csapatokkal, melyek a Kárpátokból bocsátkoztak alá, a legszorosabb érintkezésbe lépett. A Duna balpartján előnyomuló csapataink megtámadták Giurgiut és egységeinktől, főleg a ruszosuki helyőrség tüzéségétől, valamint az osztrák-magyar monitoroktól támogatva, elkecseregett harc után, amely délelőtt 11 órakor kezdődött és délután 4 órakor ért véget, elfoglalták a várost. A román csapatok és a lakosság pánikszerűen menekül Bukarest felé.

A Duna mentén Ruszcsuktól Csernavodáig tüzéségi tűz. A Dobrudzsában tüzéségi harcok.

Román jelentés.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelenti: A román vezérkar jelenti november 27-éről:

Északi és északnyugati arcvonal: Moldova nyugati határánál nincs változás. Oláhország északi határán tüzéségi tűz. Tablabusinál, a Prahova-völgyben, Dragoslovele környékén balszárnyunk ellen az ellenség támadást intézett, de visszavertük. Csapatainkat az Olttól, Topolougtól némileg keletre visszavontuk. Smardiecsánál heves harcok. Az egész Duna mentén tüzéségi tűz. A Dobrudzsában nincs ujság.

Orosz jelentés a román frontról.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelenti: Az orosz vezérkar jelenti a román frontról:

Oláhország nyugati részében a harc természetes akadályok fölhasználásával folyik. A visszavonuló románok föltartóztatják az ellenség offenzíváját. A Dunán átkelt ellenséges csapatok a Vedeia folyó irányában elérték a folyó középső folyását és megszállták Valenit és Rossiorit.

Megint orosz segítséget kapott Románia.

Lugano. A »Secolo« pétérvári jelentés alapján azt írja, hogy az ellenség a moldovai

hogy még a hangja és minden mozdulata is piros volt. S a mikor végre »elkövetkezett« a színpadról, akkor mondta a király — így beszéltek Szegeden — egy elfojtott sóhajtással:

— Ha én meghalok, engem is így fognak egyszer ábrázolni a színpadon?

A mire az ősz miniszterelnök csöndes dünyögéssel azt felelte:

— Isten ments!

Az anekdotát mi most halljuk először, a mi azonban természetesen nem jelenti azt, hogy valamikor ne ugratták volna vele a Nagy Vince színészeit, kik először játszottak az új színházban. — Az egykori »Szegedi Napló«-ban utána néztünk a színház király-estéjének — 1883. október 12-én volt — s úgy találtuk, hogy az anekdota egyben-másban téved. A műsor se rengeteg hosszú nem volt, se tákalmány nem volt. Először Szabados János versét, a Szeged ünnepét adták elő, aztán Pósa Lajos prologját szavalták s végül nem az a bizonyos hazafias dráma következett, hanem — Dóczy Lajos vigjátéka, az Utolsó szerelem, — illetve annak az első felvonása, a mit itt előbb játszottak, mint a Nemzeti Színházban, a hol akkor állt a darab betanulás alatt. A szegedi bemutató főpróbáján — a mi a király érkezése előtt való nap országos notabilitások jelenlétében történt — maga a szerző is jelen volt.

Talán nem lesz érdekelő, ha az előrebocsá-

tott anekdota révén, mely kissé erős szinezéssel bírál le egy majd negyven éves színházi előadást, lenyomatjuk az akkori »Szegedi Napló« színikritikáját.

Az első emeleti foyer — írja a névtelen referens — remek téli karité volt átalakítva. Közepét párját ritkító thuja foglalta el, jobbra-balra pompás kamélia-bokrok és két gyönyörű araucaria vonta magára a figyelmet. Ezen kívül szébbnél-szebb, gyönyörű virág és növénycsoportozatok voltak elhelyezve a foyerban. A földszinti előcsarnok mindkét része, a folyosók mindenfelé gyönyörűen voltak földiszítve déli növényekkel, virágokkal, folyondárokkal, valóságos virágos kert, mely a lehető legkellemesebb hatással volt. E díszítéshez Blenke József helybeli ügyvéd és paszionatus, hírneves virágtenyésztő szolgáltatatta a növényeket, virágokat, melyek körülbelül 20,000 forint értékűek és oly ritka példányok is voltak láthatók, melyeknek párját aligha lehet az országban föltalálni.

A királyt a színházba megérkezésekor, a királyi följáró előtt Nagy Vince színikapuzató fogadta, fényes magyar diszruhában, a színiügyi bizottság több tagjával. — Tisza Lajos királyi biztos bemutatta Nagy Vincét a királynak e szavakkal: Der Theate direktor. Mire ő Felsőége magyarul kérdezte az igazgatótól: »Ma van az első előadás?«

Nagy Vince igen jó válaszára a király így szólott: »Szép és nagy házuk van.« Az igazgató ezután kalauzolta ő Felsőégét, ki megnézte a foyert és azt szépnak mondotta; itt mutatták be Fellner műépítést. A király meg-

harcvonalon megmozdult. Az orosz hadvezetés nem ismeri félre Románia komoly helyzetét és újabb segítőcsapatokat küldött Romániába.

Román hódításunk 32,000 négyzetkilométer.

Genf. A francia lapok kételkednek abban, hogy Románia részére orosz segítség fog érkezni. A központi hatalmak november 25-éig 32.000 négyzetkilométert foglaltak el Romániából és az ütközetekben 53 tiszt és 4243 kőzember került fogságba.

Megálhatnak-e Bukarest előtt a románok?

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Mackensen és Falkenhayn előnyomulása következtében a szűk területen összehozott haderők minden erőfeszítéssel kitérni akarnak a szövetséges haderők koncentrikus nyomása alól, hogy lehetőleg még harc képes állapotban érhessek el a Bukarest körül elhúzódó védelmi vonalat. Gyors előnyomulásunk kétségessé teszi az ellenség szándékát.

Bukarestet elhagyták az antánt követek.

Pétervári. Az antánt-követek végleg elhagyták Bukarestet.

Hivatalos jelentés a balkáni frontról.

(A miniszterelnöki sajtóirodától) Budapest, november 28. A főhadiszállás jelenti:

A helyzet változatlan.

Hóter, altábornagy.

(A miniszterelnöki sajtóirodától) Budapest, november 28. A német nagy főhadiszállás jelenti:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Dobrudzsában csekély

volt a harci tevékenység. A dunai hadsereg tért nyert. Giurgiut tegnap elfoglaltuk.

Macedóniai harc vonal: A Presbátó és a Cserna közt heves tüzelés vezette be azokat az erős támadásokat, amelyeket Trnova (Monasztirtól északnyugatra) és Makovó közt (a Cserna - könyökben), valamint Grunistenél az oroszok, olaszok franciák és szerbek intéztek a német-bolgár vonalak ellen. Az antánt csapatok nagy közös támadása teljesen megbiusult. Az ellenség tüzérségi és gyalogsági tüzelésünk megsemmisítő hatása alatt súlyos, véres veszteségeket szenvedett anélkül, hogy legcsekélyebb eredményt ért volna el.

Ludendorff,
első főszállás mester.

Bolgár jelentés a macedon frontról.

Szófia. A bolgár vezérkar jelenti:

Macedon arc vonal; Rendkívül erős tüzérségi előkészítés után az ellenség több ízben támadott a Trnova 1248. magaslat, Monasztirtól északra a monasztiri sikszágon 150. magaslat, a Cernahajlásban Grniste környékén levő magaslatokon. Az egész fronton való ismételt támadásokat a bolgár és a német csapatok a tüzérség hatásos közreműködésével véresen visszautasították. Az ellenfél vesztesége rengeteg. Állásaink előtt százával hevernek az ellenséges hullák. Az 51. gyalogezred egyetlen zászlóaljának szakasza előtt 300 holttest hever. Nem kevésbé volt erős a támadás és a tüzérségi tűz a Vardar-völgyben. Itt az ellenség két égbeszettent megtá-

madta előretolt állásainkat a Krescheli falu mellett a Doiran-tótól délnyugatra, de véresen visszavertük. Az ellenség nagyon sok holttestet hagyott a csatatéren. Hat gépfegyvert, számos fegyvert és sok municiót zsákmányoltunk. A Belasica-planina arc vonalán és a Struma mentén is élénk tüzérségi tűz volt. Itt is 125 ellenséges holttestet számoltunk meg. Ez a nap a nagyarányu harci cselekmények folytán egyike a macedóniai harc vonal leghevesebb napjainak.

Sarrail offenzívájának megakadása.

Zürich. Milanói lapjelentések szerint a központi hatalmak a macedóniai arc vonalra újabb erős csapatokat küldtek, hogy Sarrail offenzíváját megakadályozzák.

Sarrailnak öt év kell.

Genf. Clemenceau azt írja, hogy a központi hatalmak nyolc hét alatt elfoglalták Szerbiát és Sarrailnak egy év kellett, a míg Monasztirig ért. Ha így halad, öt évre van szüksége, amíg Nishhez ér.

Péter király elmebeteg.

Odessza. Péter szerb király már csak névleg uralkodik, a tényleges uralkodást Sándor trónörökös ragadta magához, mert Péter király elmebeteg.

Fournet tengernagy Konstantin királynál.

Amsterdam. Konstantin király ma kihallgatáson fogadta Fournet tengernagyot, aki előzőleg több venizelos-párti görög kereskedővel beszélt és megnyugtatta őket, hogy megvédi őket üldöztetés esetén.

szólította, beszélt a ringszínházi katasztrófáról, mert a leégett színházat is Fellner építette.

Midőn Szabados Jánost, az ünnepi költemény szerzőjét bemutatták a királynak, ő felsége megszólította: »Szép a költemény, foglalkozik ön sürőbbben a költészettel?« Szabados azt válaszolta, hogy most bizony sok teendő miatt nincs ideje. — »Biz elhiszem, hogy sok dolog van, jegyzé meg ő felsége. A király tudakozódott az igazgatótól, hogy most adják-e először Dóczy darabját. Az igazgató igenlőleg válaszolt, mire a király megjegyzé: »Igen szép mű.«

Ő felsége ezután bement páholyába és távozáskor a reá várakozó igazgatót újból megszólította: »Nagyon jó volt az előadás.«

»Ez legnagyobb szerencsénk és jutalmunk« válaszolá erre az igazgató, mire a király kíséretével eltávozott a színházból.

A mi az előadást illeti, magyar vidéki színház még nem nyitott meg oly fényvel, mint a szegedi. A díszpályában a király oldalán a két Tisza. A páholyokban a küldöttség vezetői, a tudomány és irodalom nevezetességei és az elsőmeleti páholyokban a királytól jobbra és balra Szeged hölgyeinek virágbokréája. Az ország nagyjai és hatalmasai. Föld-

szinten a küldöttségi tagok és Szeged értelmisége foglalt helyet.

A színi előadás nem volt egyéb, mint a királynak nyújtott óvációk láncolata. Az ünnepi költemény két helyén és Dóczy vigjátékának végjelentén felállt helyéből az egész közönség és percenkig tartó éljenzésben tört ki.

A »theatre paré« külső fényéhez méltó volt az előadás.

Szabados János gyönyörű költeménye teljes sikert aratott. Nagy Ibolyka kisasszony mély érzéssel személyesítette szülővárosát és voltak szavaltatának kiemelkedő mozzanatai, mint a hazáról és a királyról szóló részek. Az árviz pusztítását kissé egyhangun adta elő, míg Szeged hálája sokkal jobban sikerült. A költeménynek Tisza Lajosra vonatkozó részét a közönség megéljenzte. Az ünnepi vers végén, midőn Szegednek harminchat legszebb leánya: (Abafy Gizella, Babarczy Erzs, Boros Margit, Bakai Emma, Burger Gizella, Csorba Ilka, Czerkovitz Erzs, Dämpf Ilonka, Endrényi Ilonka, Fluck Rózsa, Gál Paula, Haris Emma; Kellemen Malvin, Kohn Jenny, Lausevics Ida; Lemle Erzs, Oblath Juliska, Prosznitz Berta; Rieger Kornélia, Szabó nővérek, Szeghő Erzs, Tolnay Mariska, Tombác Erzs, Vadász Jolán;

Veszelinovics Gizella, Winkler Katalin, Weisz Laura, Zsótér Mariska, Zsótér Sárka; Zvékics Ilonka, Zsótér Rózsa és Zach Laura kisasszonyok.) megkoszorúzza a király szobrát, oly nagy volt a lelkesedés, minőt színházban ritkán tapasztalhatni. Az óvációt megköszönve a király felkelt helyéből és meghajtotta magát.

Hunyady Margit a részvétét drámai erővel és jó felfogással szavalta.

Az ünnepi költeményhez festett díszletek jelen sok volna a kifogásunk. Azonban a hangulat harmóniáját nem akarjuk megzavarni azzal, hogy Lehmann díszlet festőnek és Galló színházi gépésznek erre nézve véleményünket nyilvánítsuk. Majd máskor.

»Szeged ünnepé«-hez Erkel Elek, a népszínház karmestere irt nyitányt és kísérő zenét, mely, ha nem is megkapóan eredeti, de elég kellemesen simul a szöveghez. A zenekart, mely dicséretesen működött, a szerző személyesen vezényelte.

Az ünnepi költemény után Lánczy Ilka szavalta a színház megnyitási prologot, Pósa Lajos lendületes, hangulatos versét. A prologot a közönség megéljenzte.

Az előadás végén adatott Dóczy Lajos »Utolsó szerelem« című vigjátékának első fölvonása. Az

Brenner Testvérek

MODERN FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME, JÓKAI-UTCA 3.

Azon kérelemmel fordulunk a mélyen tisztelt látogatóinkhoz, hogy a karácsonyra szánt fényképeket már most sziveskedjenek megrendelni. Becses figyelmükbe ajánljuk fényképnagyításainkat, családi és csoport felvételeinket, valamint gyönyörű gyermekképeinket. Állandóan fűtött műterem áll a n. é. közönség rendelkezésére, villanyfelvételeket az esti órákban is eszközölünk. Gyermekfelvételeknél azonban a délelőtti vagy déli órák legalkalmasabbak.

Hivatalos jelentés**az olasz frontról.**

(A miniszterelnöki sajtóirodától)
Budapest, november 28. A főhadiszállás jelenti:

A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

Szocialisták békejavaslatát az olasz parlamentben.

Genf. Az olasz szocialisták a kamarához benyújtott békejavaslatukat az »Avanti« értesülése szerint megküldötték az ántant parlamentjeihez is. A »Secolo« rossz tréfának mondja a szocialisták javaslatát, mert — mint írja — a szocialisták tudhatják, hogy a központi hatalmak nem mondanak le hódítási terükről. A nemzetiségiekre sincsenek annyi tekintettel, hogy Isztriát és Triesztet hajlandók lennének átengedni Olaszországnak. A »Corriere« nem tartja biztosnak, hogy a kormány nyomban a kamara első ülésén foglalkozna a javaslattal, lehet, hogy csak hat hónap múlva intézi el.

Genf. A francia kamara szocialistái a titkos ülés előtt az olasz szocialisták békejavaslatára ügyében kérdést intéztek Briandhoz.

Nyugati harcok.

(A miniszterelnöki sajtóirodától)
Budapest, november 28. A német nagy főhadiszállás jelenti:

Nagyobb harci esemény nem volt.

Ludendorff,
elsőfőhadiszállás-mester.

Két Zeppelin lelőttek Angliában.

Berlin. (Wolf-jelentés.) November 28-án több léghajóunk jó eredménnyel dobott bombákat Közép-Anglia több kohójára és ipari telepére. Nagy tüzeket lehetett megfigyelni. Az ellenhatás rendkívül nagy volt, egy léghajóunk áldozatul esett az elhárító tüzelésnek Scarboroughnál. Egy másik léghajóunk nem tért vissza, úgy hogy elveszettnek lehet számítani. A többi repülőnk visszatért.

»Utolsó szerelem«-ben Nagy Vince igazgató társulatával igen szerencsésen debütírozott. Bár csak 6—7 napja volt a betanulásra, oly kitűnő ensemblet, oly fényes keretben adott, aminőt szegedi színpadon még nem látott a közönség. A díszletek, a fényes öltözékek kápráztatták a szemet és hatottak, dacára annak, hogy ez alkalommal a színpadi csillogás, a színpadi király és dísz-kénytelen volt versenyezni a valósággal. Nagyobb dicséretet alig mondhatnánk. A közreműködő színészek ambíciója a legmagasabb fokra volt fölesigázva, midőn tudták, hogy a király, az irodalom és társadalom kitűnőségei és Szeged színe-java előtt játszanak. Egyszeri szereplés után egyáltalában nem lehet határozott véleményt mondani tehetségükről. A mai előadás keretében kiemelkedtek Somló Sándor, Hunyady Margit és Szatmáry. Szirmai értelmesen szavalt, de a királyi kedélyesség mellett, hiányzott a királyi elegancia és méltóság. A kiállítás fényéről, mely leginkább imponált a zárjelenetben, valamint a szép díszletekről már tettünk említést.

Mindent összevéve a színház megnyitási ünnepélye fényesen sikerült és csak azt az óhaj-tást költi fel bennünk, hogy bár képes legyen a társaság a mai est művészi színvonalát megtartani és szerencsésen fejleszteni.

Még ha a színi kritikus az ünnepi alkalomra való tekintettel elnéző lett volna is, a szereplő színészek névsora kezeskedik róla, hogy még se lehetett a Nagy Vince társulata olyan ripacs-társaság, amelyennek az anekdota festi.

Elsülyedt angol cirkáló.

Rotterdam. A New-Castle nevű angol cirkáló 19-én az Északi-tengeren aknába ütközött és ama törekvése közben, hogy hazai kikötőbe menjen, a Firth of Fort bejáratánál elsülyedt. A legénység közül 25 ember meghalt, 45 megsebesült.

Változás a francia hadvezetésben.

Lyon. A »Progress« című lap azt írja, hogy a francia legfőbb hadvezetésben a közel jövőben változások lesznek.

Amerika a békéért.

New York. A béke megkötésére alakult liga elhatározta, hogy Amerika nagyobb városaiban tömeggyűléseket tart és ezeken felszólítja Wilson elnököt, hogy a semleges államokkal együtt kezdjen tanácskozást a békeközvetítő-akció bevezetésére.

Bethmann-Hollweg beszéde a béke alapja.

Köln. A »Kölnische Zeitung« washingtoni jelentése szerint, a békeliga ez évi értekezletén, mely a hét végén megy végbe Newyorkban, fölolvassák a német kancellár beszédét, melyet meghozattak Berlinből. Azt hiszik, ez a beszéd az alapja a békéről szóló tanácskozásoknak.

A német nagyvezérkar éjjeli jelentése.

Berlin. Wolf-jelentés. A Somme mentén nincs ujság. A Kárpátok több részén az oroszok offenzívát indítottak, a harcok még folynak Romániában mindinkább előre haladunk. A franciák Monasztirtól északnyugatra megkísérelt támadásai meg hiúsultak.

Szécsi Ede

bank- és váltóüzlete Kigyó-u. 5.

az

ötödik hadikölcson
hivatalos aláírási helye

Jegyzések

az összes kedvezményekkel már
mától kezdve bejelenthetők.

889

GÁZ- 616
izzótestek és üvegek Invert-
és Auer-égőkre a legjobb
minőségben kaphatók
FONYÓ SOMA
világítási üzletében, Kálcsay-utca 4. Telefon 185

A halott király.

Bécs népén kívül, mely nagy tömegekben zarándokol a királyi ravatal ritkán látható gyászpompájához, fejedelmek tették ma bucsulátogatást Ferenc József ravatalánál. Vilmos császár volt az egyik, a történelemcsináló uralkodó, aki fülbaja miatt nem vehet részt a temetésen s akinek érthető, ha sok gondolkodni valója volt az szövetséges sírjánál. A másik Ferdinánd bolgár király volt, akinek a világháború alkalmat adott arra, hogy meghálálhassa azt a meleg rokonszenvet és állandó szeretetet, mellyel Ferenc József segítette a trónon való megerősödésben az egykori magyar huszártisztet.

Károly király a ravatalnál.

Bécs. Károly király ma egy negyed óráig volt Ferenc József ravatalánál és ájtatosan imádkozott.

Zarándoklás a ravatalhoz

Bécs. Már korán reggel hatalmas néptömeg gyülekezett a Hofburg előtt, hogy bejuthasson a király ravatalához, amelyhez három napig bebocsátják a közönséget. Az előcsarnokot bevonták fekete posztóval, a padozatra fekete lepel simul, a falakat a mennyezetig fekete posztó borítja, amelyen a király cimere ragyog. A kápolnában a főlépcsőzetet aranybrokátos szőnyegen fekszik a koporsó, amelyen egyetlen szál virág sincs, a közepére arany keresztet helyeztek. A koporsó előtt, a főlépcsőn jobbról-balról bársonypárnán van az osztrák császári és a magyar királyi címer. Más bársonypárnákon a király marsallbotja és tábornoki kardja. A fejedél osztrák rendjelei és a Szent István-rend. A ravatal körül az uralkodócsalád koszoruit helyezték el. A legtöbb gyöngyvirág-, lilium-, krizantémium- és rózsakoszorú. A falakon is koszorúk csüngnek. Mielőtt beengedték volna a közönséget, az udvari papság még egyszer megáldotta a holttestet.

Bécs. A mai napon nagy néptömeg vonult a király ravatala elé. A közönség sorai egész a népkertig nyultak. Hozzávetőleges számítás szerint 20.000 ember jelenhetett meg a ravatal előtt.

Vilmos császár a ravatalnál.

Bécs. Vilmos császár ma délelőtt 11 órakor megérkezett Bécsbe. Az állomáson Károly király, Zita királyné, főhercegek, udvari méltóságok, Wedel német nagykövet és a nagykövetség személyzete fogadták. A császár a megérkezés után Károly királlyal a Burgba hajtattott. Az egész utvonalon lelkes ovációban részesítették őket. Délelőtt villásreggeli, délután dínér volt. Időközben a császár bement a plébánia-templomba, ahol imádkozott Ferenc József ravatalánál.

Miért nem lesz ott a császár a temetésen?

Bécs. Vilmos császár azért nem vehet részt a király temetésén, mert közep fültőgyiladása van és nem teheti ki magát a hideg templomban meghülésnek. Ma délelőtt a császár egy negyed óráig imádkozott a király ravatalánál és mély megindulással távozott onnan.

Vilmos császár elutazott.

Bécs. Vilmos császár ma este fél 10 órakor elutazott Bécsből. A császár szívélyesen vett bucsut Károly királytól és Zita királynétól.

A bolgár király koszoruja.

Bécs. Ferdinánd bolgár király, aki Boris trónörökösrel és Ciril nagyherceggel vasárnap óta Bécsben tartózkodik, sajátkezüleg szedett virágokból kötött koszorút helyezett Ferenc József ravatalára. A bolgár király meglátogatta Vilmos császárt, Károly királyt és Zita királynőt, akik a Kóburg-palotában adták vissza a látogatást.

Gyászmise Budapesten

Budapest. Ferenc József császár és király lelkiüdvéért az ünnepélyes gyászmise december 4-én délelőtt 10 órakor lesz Budapesten. A gyászmisét Csernoch János hercegprímás mondja, a mise alatt az Operaház énekes zenekara Mozart rekviemjét adja elő.

A gyászoló Szeged.

A szegedi ügyvédi kamara szerdán déli 12 órakor a kamara közgyűlési termében öfelsége elhunytá alkalmából gyászgyűlést tart.

A szegedi református templomban öfelsége temetése napján, november 30-án délelőtt 10 órakor gyászzistentiszteletet tartanak.

A király temetése napján a zsinagógában két gyászzistentisztelet lesz. Délelőtt 10 órakor a népiskolai tanulók részvételével a régi zsinagógában. Prédikáció: Löwinger Adolf, imádkozás: Löw Immanuel. Délután öt órakor az új zsinagógában a nagyközönség és a középiskolai tanulók részvételével. Prédikáció és imádkozás: Löw Immanuel. Férfiak a földszinti hajóban balra, nők ugyancsak a földszinten jobbra.

Worzsikovszky Károlyné elnöklésével ma délután öt órakor ülést tartott a szegedi Vöröskereszt választmánya, amelyen elhatározták, hogy az összes szegedi egyesületek bevonásával csütörtökön délután gyászgyülekezetet tartanak a király halála alkalmából. A gyászgyülekezetet a Vöröskereszt nevében Lugossy Döme dr., a többi egyesület nevében Hauser Rezső Sándor fog gyászbeszédet mondani.

Szeged

gáz- és villanyfogyasztásának redukciója.

A városban ma különböző hírek voltak elterjedve arról, hogy a gáz- és villanyfogyasztást a legnagyobb mértékben korlátozni fogják a szénhiány miatt, amely különben országos jellegű.

A szegedi gázgyárnak mindössze annyi szénkészlete van, — szám szerint 190 vagon — amely a mai fogyasztás mellett legföljebb öt hétre volna elegendő. Mivel pedig a szállítás nehézségei miatt nem bizonyos, hogy mikor juthatunk szénhez, a katonai épületek villanyra és főképp gázzal való ellátását pedig mindenképpen biztosítani kell, most a temesvári hadtestparancsnokság szükségesnek látja lépéseket tenni a fogyasztás olyan redukálása iránt, hogy a rendelkezésre álló szén legálább három hónapra elég legyen.

Ennyi tény, a különböző redukciós hírek azonban csak találgatások, bár nem minden alap nélkül valók. Beszéltek például arról, hogy a magánlakásokban a gáz- és villanyvilágítást teljesen beszüntetik. Ez persze képtelenség éppen ezekben az időkben, mikor petroliumot semmi kincsért nem lehet kapni és a gyertyát aranyon mérik. Bizonyos redukció lesz ugyan a magánházakban is, elsősorban azonban a nagy fogyasztó üzemeket korlátozzák, különösen a gázfogyasztásban. Hogy mért éppen a gázzal kell takarékoskodni, annak a magya-

rázata, hogy míg a villanygyártáshoz akár milyen fajta szén lehet használni, a gáz előállításához csak első minőségű, ugynevezett gázoló szén használható.

A kellemetlen és sok üzemet megbénító új rend valószínűleg pár nap múlva életbe lép, ha csak a hatóságok a hadügyminiszterrel olyan megállapodásra nem tudnak jutni, mely ezt az új veszedelmet elhárítja a fejünk fölé. Pongrácz Albertnek, a szegedi gázgyár igazgatójának a véleménye szerint szén van bőveléssel, csak a szállítás kérdését kellene megoldani. Ugyancsak az ő tudomása szerint a budapesti gázgyár mindössze 14, az aradi 12, a temesvári csak 7 napra van ellátva szénnel s minden város megkísérel minden lehetőt, hogy szénhez jusson. Persze az eredmény nagyon kétséges.

Szegeden a kereskedelmi és iparkamarában folytak ma délelőtt megbeszélések, amelyeknek eredményeképpen a kamara vezetősége összeköttetésbe lépett a főispánnal és a város polgármesterével. A tanácskozások eredményül az a fölfogás szűrődött le, hogy mintegy 240 vagon szénrel, amely 40 vagononként összeállított zárt vonatokban volna elszállítandó a porosz-sziléziai Dombrau-ból, ahol a szén már kibányászva, az állomáson fekszik és csak elszállításra vár, biztosítani lehetne a gázgyár szükségletét mintegy március közepéig. Cicatricis Lajos dr. főispán hajlandónak nyilatkozott, hogy ez ügyben holnap délelőtt személyesen eljár a kereskedelemügyi miniszternél és felkéri őt, hogy a Bécsben székelő katonai központi szállítási vezetőség útján gondoskodjék a szegedi gázgyár szükségletének sürgős biztosításáról.

IV. Károly király.

Előkészületek a koronázásra.

A monarchia mindakét államának vezetői nagy buzgalommal dolgoznak az inter Arma történet uralkodó-változás törvényes formáinak lebonyolításán. Ausztria vezetőinek mindenestre súlyosabb gondjuk van: ott előbb az alkotmányos életet kell visszaállítani. Most már véglegesen elhatározták a reichsrath összehívását, úgy, hogy az — alkalmas házszabályrevízió által megzablázva — együtt is maradhasson.

Nálunk simábban mennek a dolgok, itt már a koronázás részletkérdéseinek megbeszélésénél tartanak. Köztük van, egyik jelentés szerint, a »koronázási tiszteletdíj« ügye is, ami alatt bizonyára a királyi párnak adandó nemzeti ajándékot kell érteni. Ezt Ferenc József 1867-ben a 48-as honvédeknek adta egy fejlődési gesztussal, — most még több a segélyre szoruló hős, mint akkor volt . . .

Konrad báró a királynál.

Bécs. Konrad báró ma kihallgatáson jelent meg a királynál, valamint a Bécsben időző Vilmos császárnál is.

Készül az udvar Budapestre.

Bécs. A magyar udvartartás Bécsben időző tagjai december 3-án Budapestre érkeznek és Budapesten megteszik az előkészületeket a király és a királyné fogadtatására, akik december 10-én érkeznek Budapestre.

Koronázási tiszteletdíj

Budapest. A képviselőház és a főrendiház ünnepélyesen üdvözli a királyt és a ki-

rálynét. A hitlevél letárgyalása után a miniszterelnök javaslatot terjeszt be az ősi szokás szerinti koronázási tiszteletdíjról. A koronázási menetben csak kisebb bandérium vesz részt és csak a zászlós urak jelennek meg lóháton.

A császári eskü cerimóniája.

Bécs. Beavatott forrásból nyert értesülés szerint a főudvarmesteri hivatal és Birián István báró, mint a császári ház minisztere lázasan dolgoznak azon, hogy milyen cerimóniák közt tegye le Károly király az osztrák alkotmányra az esküt. Terv több van, de döntés még nem történt. A reichsrathot mindenestre összehívják és az együtt is marad az eskütételig. Új szabályokat állítanak föl, új ruhákat terveznek. A palástot már meg is rendelték — Lipszében.

Január közepén ül össze a reichsrath.

Bécs. A reichsrath január közepén összeül s pár napi tanácskozás után márciusig elnapolja magát. Közben ideiglenes házszabályokat készítenek az obstrukció megakadályozása végett. Később véglegesen módosítják a házszabályokat.

Montenuovo lemond.

Bécs. Udvari körökben beszélnek, hogy a temetés után Montenuovo főudvarmester lemond. Utóda Berchtold Lipót gróf lesz, második főudvarmester pedig Hanyady József gróf.

Amnesztia.

Bécs. Beavatott forrásból jelentik, hogy a király amnesztiát fog kiadni, amely még a politikai elítéltekre is kiterjed. Ez utóbbi körülménynek politikai jelentőséget tulajdonítanak.

Bécs hódolata az új királynak.

Bécs. A városháza pompásan díszített nagytermében, amelyben Károly király mellszobra is föl volt állítva, összejött a községtanácsosok hódoló gyülekezete. Weiskirchner dr. polgármester mondotta a hódoló beszédet, éltette az uralkodó-párt, amit a gyűlés lelkesen megismételt. A polgármester közölte, hogy rövidesen a községtanács küldöttsége élén meg fog jelenni az új uralkodó előtt és tolmácsolja az imént elhangzott hódolatnyilvánításokat. Ezzel a hódoló ülés véget ért.

ÜJONSÁGOK.

— Pénteken már játszhatnak a színházak és mozik. Az a belügyminiszteri rendelet, mely a színházak és mozik előadásait a királyért való gyász jeléül napokra batiltotta, sok existenciát érintett igen súlyosan. Körülbelül 30 ezer családnak okozott új gondot ebben a gondterhes világban és — mint a fővárosi lapokban kifejezésre is jutott, több helyen fölhangzott a panasz, hogy Ferenc Józsefóságos szive aligha kívánta volna meg a gyásznak ilyen formáját. Hiszen például Erzsébet királyné tragikus halála alkalmával egyenesen közbelépett, hogy a színházak gyásza ne tartson két napnál tovább, nehogy a kis existenciáknak emiatt kenyérgondjuk támadjon. A belügyminiszteri rendeletnek bizonyára jóhiszemű tulajdonságát még kirívóbbá tette az, hogy Bécsben a színházak és mozik vigan játszanak, csak a halált követő napon volt és a temetés napján lesz szünet. S azon a napon, amikor a király holttestét Schönbrunnból átszállították a Hofburgba, az egyik bécsi színházban vigjáték-

bemutató volt. Az érdekeltek deputációzása és a sajtó felszólalása arra bírta a belügyminisztert, hogy eredeti rendeletén, — mely szerint a tilalom csak a temetést követő gyászmise után szűnt volna meg, enyhítsen valamit. Megengedte nevezetesen, hogy a színházak és mozik már december 1-én, pénteken játszassanak. — Hétfőn azonban, a budapesti rekviem napján újra szünetelniük kell.

— **Veress Károly temetése.** Szerdán délután temetik el Veress Károly nyugalmazott kiriai bírót, a szegedi Vöröskereszt Egyesület elnökét. A Vöröskereszt elhant elnökének ravatalára koszorút helyezett és a temetésen képviselteti magát.

— **15 millió ember eddig az ántánt vesztesége.** Az ántánt-hatalmak ez évi július végéig szenvedett veszteségeiről egy kopenhágai tudós nagyon érdekes adatokat állított össze, amelyek ha nem is fedezik teljesen, de mindenesetre nagyon megközelítik a valóságot. A tudós számításában mindig a legkisebb számokat vette alapul. Ez az összeállítás a legmegbízhatóbb, amely eddig megjelent. Szerinte ellenségeink összes vesztesége halottakban, sebesültekben és foglyokban 1916. november 1-ig: Anglia 1.2, Oroszország 8.5, Franciaország 3.7, Olaszország 0.8, Szerbia 0.48, Belgium 0.22, Románia 0.2, összesen 15 millió és százezer ember. Romániára persze csak most kerül rá a sor igazában. Montenegro veszteségei, úgy látzik, a szerb veszteségekbe vannak számítva.

— **Halálozás.** Fájdalmas csapás érte Schatz Jenőt és nejét. Öt éves kis leányuk, Évike rövid szenvedés után tegnap éjszaka meghalt. Temetése szerdán lesz a zsidó temető cinterméből.

— **Régi aranyékszereket és tört aranyat a legmagasabb áron készpénzért vásárol** Brauswetter János cég, Iskola-u. 23. 859

— **A katonaházasságok megkönnyítése.** A hivatalos lap holnapi száma négy fontos rendeletet tartalmaz. A házasságon kívüli házastárs eltartási jogáról és a házasságon kívül született gyermek fokozott magánjogi védelméről szól az első rendelet. Ennek a rendeletnek az első szakasza gyermekvédelmi célokat szolgál és ugyanazon szociális elveket tükrözi vissza, melyek a legújabb időben a fiatalokkoráról szóló állami intézkedéseket jellemzik. A második rendelet szerint a katonai szolgálatot teljesítők és hasonló helyen levők házasságot kihirdetés és fölmentés nélkül köthetnek. A rendelkezés kiterjed azokra is, akik hadifogságban vannak, tuszok vagy internáltak. A rendelet szerint az igényjogosult esetről-esetre az igazságügyminiszter által adandó engedély alapján a házasságkötésnél meghatalmazott útján képviselheti magát. A negyedik rendelet a meghatalmazott útján kötött házasságokra vonatkozó részleteket tartalmaz.

— **Szegeden tartózkodó szabadságolt cs. és kir. tisztek eskütétele.** A cs. és kir. hadsereghez és a cs. és kir. Landwehrhez tartozó s jelenleg Szegeden tartózkodó összes tisztek és tisztviselők, akik az esküt ó császári és királyi felsége Károly király nevére még nem ujtották meg, december hó 1-én délelőtt 9 órakor a Mars-téri laktanyában — a cs. és kir. hadkiegészítő helyiségében — gyülekeznek, hol az előírt esküt a katonai állomásparancsnok ur kezébe teszik le. Öltözet: menetöltözet, tábori jelvény nélkül. Szeged, 1916. november 28. Nyáry György főhadnagy, állomástiszt.

— **Adomány.** Ó felsége a király halála alkalmából özvegy Holtzer Jakabné 100 koronát adományozott a szegedi városi felső kereskedelmi iskolák Ifjúsági Segítő Egyesületének. Az elnökség ez uton is kifejezi leghálásabb köszönetét.

— **Beszűntetik a gyorsvonatokat?** A minap közöltünk már egy félhivatalos hírt a vasúti személyszállítás fokozott redukációjáról, azt azonban hamarosan megcáfolták. Valami alapja azonban mégis lehet a dolognak, amelynyiben a Világ mai száma a következőket írja:

Ertesülésünk szerint a Máv. igazgatósága december 1-től kezdődőleg az összes gyorsvonatjáratokat beszünteti. A gyorsvonatok beszüntetése kizárólag azzal a fokozott teljesítőképességgel indokolható, a mellyel a háború folyamán a katonai érdekeket kellett elsősorban kielégíteni. Lemeretes, hogy a katonai szállítások, az utánpótlások, nemkülömben egyéb más közérdekű teljesítmények oly óriási terheket róttak a vasútra, hogy a polgári szállításokat már hosszabb idő óta csak nehézen tudták lebonyolítani. Ily körülmények között igen gyakran volt már eddig is szükség a forgalom korlátozására. Most pedig annyira igénybe vannak véve a vonalak, hogy a gyorsvonati járatokat végleg be kellett szüntetni. December 1-je után tehát csak személyvonatok fognak közlekedni.

Kérdőzködésünkre a Szeged-állomás vezetőségétől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ott erről a tervről semmit se tudnak. Valószínű pedig, hogy ha csakugyan szó volna a dologról már előkészítették volna az új rendet. — Itt említjük meg, hogy az orsovai vonalon a mai naptól kezdve a következő vonatok járnak: Személyvonat Temesvár—Mehádia indul reggel 7.55-kor, vegyesvonat Temesvár—Orsova indul este 6.16-kor.

— **A háztartási készletek is lehet rekvirálni.** A hivatalos lap mai száma közli a minisztérium rendeletét az emberi élelmezésre használható mindennemű termény és örlemény közszükségleti célokra szükséges hatósági igénybevételek megengedéséről. Eszerint az Országos Közélelmezési Hivatal, valamint utasítására és annak értelmében a közigazgatási hatóság a közszükségleti célokra szükséges hatósági rekvirálást, tekintet nélkül a minisztérium vagy az egyes miniszterek által eddig kiadott rendeletekben megállapított korlátozásokra, elrendelheti mindazon terményeknek és örleményeknek, akár termelőknél, akár nem termelőknél (ipari vállalatoknál, így különösen malmoknál, vagy kereskedőknél, továbbá a magánháztartásokban stb.) található készleteire, amelyek emberi élelmezésre használható. Az Országos Közélelmezési Hivatal a jelen rendeleten alapuló rekvirálásokról tekintetben a törvényhatóság első tisztviselőjét, vagy e célra általa kiküldött hatósági megbízottat följosíthatja mindazokra a tennivalókra, amelyek hatáskörébe tartoznak.

— **Kaucióképes az ötödik hadikötvény.** A hadügyminisztérium ma kiadott rendelete értelmében az ötödik hadikölcsön kötvényei katonai házassági óvadéknak elfogadható.

V. magyar hadikölcsön hivatalos jegyzési helye: Szegedi Takarékszövetkezet és Hitel Részvénytársaság, Széchenyi-tér 2. és Vár-utca 7. szám, sarok. (A főpostával szemben.)

Használat után.	Gyomra nem fáj többé és meglőn az étvágya a Leinzinger-féle gyomor- csepp használata után.	Használat előtt
	Üvegje 1 korona a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár palotában levő „Szt.-Háromság” gyógyszerárban.	
V. díjgy		Védjegy.

Igazgató:
VAS SÁNDOR.

KORZÓ-MOZI.

TELEFON:
Igazgatóság 455.
Pénztár 11-85.

Előleges jelentés.

Pénteken, szombaton
és vasárnap
december 1., 2., 3.

Az arany-sorozat IV-ik filmje.

A SZEPLŐTLEN
ASSZONY

(Lady Beatrice házassága)

4 felvonásban.

Az amerikai filmek királya.

A LEGNAGYOBB SZENZÁCIÓ.

Előadások

vasárnap 2., 4., 5., 7. és 9 órakor.

— **Pénteken nyílnak meg a népkonyhák.** A szegényebb néposztály téli élelmezésének megkönnyítése céljából a négy téli népkonyhában a főzés december elsején, pénteken megkezdődik. Az igazolványokat, melyek a népkonyhai étkezésre jogosultak, már adja a rendőrség az őrsohákban. Az igazolványok tulajdonosai a népkonyhák vezetőinél váltják ki az első tiznapra szóló ételjegyeket. Szükséges, hogy előtte való napon már kiváltsák, mert csak annyi adagot főznek, ahány jegy elkelt. Egy adag ára 30 fillér, tehát 3 korona fizetendő előre a 10 napra a jegy kiváltásakor. Hetenkint egyszer, sőt ha lehet, kétszer is lesz husétel. Egy adag étel egy liternyi, tehát vacsorára is jut belőle. Az ételek változatosan kerülnek főzésre. Lesz krumpli, bab, káposzta, köles és husétel. Az ételek kiosztása naponta 11 órakor kezdődik. A négy népkonyha helye: Vásárhelyi-sugárút 31., Kossuth Lajos-sugárút 49., Boldogasszony-sugárút 47. és Vöröscsútsúta 46. sz. a. lesz. Az egészen fizetéskeptelen szegényekről az állandó népkonyhán a rendszeren történik gondoskodás.

— **A legnemesebb verseny.** Erre nyit tere és nyújt alkalmat az új hadikölcsön. Fölvehetjük ezt éppugy a fronton küzdő csapatainkkal, mint ahogy megvívhatjuk egymás közt is azok, akik itthon maradtunk. Nyitott ajtót döngöztünk, ha négy hadikölcsön után most magyarázgatnók, hogy ugyan mi uton-módon is vihetoék — minél többre? Már eléggé kikapasztaltuk, tehát jól tudjuk, hogy a leg-egyszerűbb útja annak, ha egy se akad közülünk, aki ne jegyezze. Sokat, akinek meg van hozzá a tehetsége, de nincs az a csekélység, ami ne volna szolgálat a nemzet szent ügye számára. A legkevesebbet pedig nem tagadhatja meg senki, mert a hadikölcsön olyan föltételekhez van kötve, lefizetése úgy meg van könnyítve, hogy a legkisebb jegyzési tétel még a legnehezebb megélhetésből, a napszámból is kifutja. Még ennél is szélesebb és nem kevésbé hálás útja, hogy mindnyájan váljunk egy-egy apostolává a hadikölcsön ügyének. Még lehetnek sokan tartózkodók, bátortalanok, vagy gyöngék és bizalmatlanok, akik eddig vagy csak immel-ámmal, vagy éppenséggel sehogys vették ki részüket ebből a kötelességből. Ezeket mind megtéríteni, vagy meg-erősíteni olyan földat, melynek sikeres megoldása nagyban fokozhatja a végleges eredményt. Ne sajnáljuk tehát a fáradságot. Vegyünk körül, serkentsünk mindenkit a részvételre és győzzünk meg arról, hogy elsősorban mindenki kétszer is magának ad, ha most az államnak ad. Mert nemcsak főkájének biztosítja a legjobb jövedelmezőséget, hanem ezenkívül biztosítja maga számára a győzelmes béke minden áldását s azt a lelkiismereti megelégedést is, hogy hazájának becsületese fia maradt. Föl tehát — a legnemesebb versenyre!

— **Leszállítják a cukor árát — Bécsben.** Mint Bécsből jelentik, az élelmezési tanács ülést tartott, amelyen állást foglalt az élelmezési hivatal föllállítása ügyében és hosszú vita után egy szavazattöbbséggel elfogadták Steinwender képviselő indítványát, hogy a cukorárakat szállítsák le. Odaát nem ez lesz az első árszállítás, — nálunk a maximális árakhoz minden esetben csak azért nyulnak, hogy emeljék őket.

— **Aki megőrült a hatóság! bódék miatt.** Kedden este arról értesítették az aradi rendőrséget, hogy egy cipésmester felesége hirtelen megőrült. Az ügyeletes rendőrfogalmazó egy tiszti orvossal azonnal a helyszínerre ment, ahol egy siránkozó öregasszonyt talált. Az öregasszony folyton csak ezt hajtogatta:

— **En rövidesen meghalok és halálommal megváltom az egész emberiséget.** Minden embert megváltok én, csak a hatósági urakat nem váltom meg, mert azok órák szám hágyják az embereket az árubódék által állandóan és még sem tesznek semmit.

A rendőrfogalmazó meghallgatta az öregasszony sópánkodását, a után berajta a kocsiját. Az aradi hatóság urai pedig az

valószínűleg gyöttrődő lélekkel járnak, mert mi lesz velük, ha nem váltja meg őket az öreg suszterné?

— **Jegyezzünk hadikölcsönt a Szegedi Hitelbank R.-T.-nál, Szeged, Kölcsey-u. II.** 895

Törvénykezés.

§ **Fosztogató vasutasok.** A Szeged rendező pályaudvaron ez év elején napirenden voltak a teherkocsik feltörése, áruk hiánya, a lopások. Az állomásfőnökség végre a rendőrségnek tett jelentést és a detektívek pár nap múlva kiderítették a fosztogatókat: Bernát János, Frankl József és Horvát Mihály vasuti alkalmazottak voltak ezek. Egész rakárt találtak lakásukon a lopott holmiktól. Zefir szöveteiktől kezdve cipősámfáig minden volt náluk. Bernát Jánosné és Horvát Mihályné voltak, akik a lopott holmikat fölhasználták és értékesítették. Ma ítélezett a bíróság fölöttük, Horvát Mihály kivételével, aki hadbavonult. A vádlottak tagadtak. A rendőrség előtti beismerésük és a lefoglalt lopott holmik azotban rájuk bizonyítottak. Bernát Jánost másfél évi, Frankl Józsefet egy évi börtönrre, a két orgazdát fejenként 3 hónapra ítélte el a törvényszék.

§ **A papucs.** Lung Emil battonyai cipéssz besorozták katonának és úgy vett búcsút a civil élettől, hogy nagy dárídót csapott. Mulatozás közben elszökött a kompániától és az ablakon keresztül bemászott Lung Krisztina pálinkakamérésébe, csapra ütötte a pálinkás hordót, onnan három literet magával vitt, elmében azotban nyitva hagyta a csapot: elfolyt a hordó pálinka. De ott hagyta papucsát is. Ez lett árulója. A törvényszék előtt öntudatlan részegséggel védekezett. Ezt a védekezését a bíróság nem fogadta el és egy hónapi fogházra ítélte lopásért.

§ **Császi uram malacai.** Sehogys sem akartak nőni Császi Lajos makói gazda malacai, pedig előre számított rá, hogy milyen szép summa pénzt kap, ha eladja. A természet lustaságán úgy segített, hogy a járlati levélben a malacok életkorát 8 hónapról 10-re igazította ki 12 éves leányával és azokat úgy kínálta a vásáron, hogy a malacok 10 hónaposak. Meg is vették jó pénzért, de kisült a hamisítás és Császi uramat félelvi börtönbüntetésre ítélte a bíróság közokirathamisításért.

Pénzt kap,

ha fölösleges könyveit eladja
Kardosnál,

antikvár, könyv, zenemű- és papirkereskedés

Oroszlán-utca 14., Politzer-ház.

Kölcsön-könyvtár.

Egy óra 1:50 korona. Telefon 13-09.

GÁZ izzótestek és üvegek
INVERT-égőkre a legjobb
minőségben kaphatók

Ádám Vilmos

Vilányvilágítási üzletében, Oroszlán-utca 17. Telefon 8-67.

Nyiltér.

Minden külön értesítés helyett.

Schatz Jenő és neje, valamint gyermekei Ágnes, Vera és Mária fájdalommal jelentik, szeretett kislányuk, illetve testvérük

ÉVIKE

f. hó 27-én, éjjel, rövid szenvedés után 5 éves korában történt hirtelen elhunytát.

Temetése f. hó 29-én d. u. 3 órakor lesz az izr. temető cinterméből.

Szeged, 1916. november 28-án.

921

Az első szegedi

tanerő, irodai és kereske-

delmi alkalmazottak ::

elhelyező intézete

Szegeden, Zrinyi-utca 10.

Kárpitos és diszító!

Kertész Sándor, Szeged, Feketesás és Kigyó-u. sarok.

Az alföld legnagyobb kárpitos áru háza. Dus választék. Szolid árak. Telefon 1576

Javitások jutányosan és izléssel készülnek.

663

Hangszerek

és összes alkatrészei kaphatók és javíthatnak. Kitanó hurok. 793

Babós Sándor

hangszerkészítőnél Szeged, Iskola-utca. 38

Tűzifa

elsőrendű bükkhasáb bármily mennyiségben, vaggontételekben azonnal való száll-

ításra megrendelhető SZEGEDEN, (Brüsszeli-körút 22.) vagy KISKUNDOROZSMÁN

ESZES MÁTYÁSNÁL.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a

Kass Szálloda étterme

megnyílt.

Az étkezés teríték szerint.

Déli teríték: 6 kor. — Esti teríték: 5 kor.

Az étkezés étlap szerint is.

Vizálás.

	— nov. 27.	— nov. 28.
	0 alatt 0 felett	0 alatt 0 felett
M. Sziget	— 0:30	— 0:49
V. Námény	— 0:34	— 0:18
Tokaj	— 2:04	—
Szolnok	— 2:70	— 2:50
Csongrád	—	— 1:30
Szeged	— 1:96	— 2:08
Törökbecse	— 1:80	—
Gyoma	— 0:38	— 0:30
Déva	—	—
Arad	0:90	0:98
Makó	0:26	0:25
Tiszatorók	—	—

Óriási nagy déltiroli maróni érkezett, egy kgr. Kor. 4.— Akácméz, feltört és erdélyi papirdió legolcsóbban beszerezhető

GLÜCK LIPÓT csemege-üzletében.
TELEFON 901.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvénytelen védve.

Reitter Oszkár nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a „PATKÁNY”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és föltűl minden más irtószert. 1 doboz ára 2 K., mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Kapható a főelárusítónál: Temesváry József gyógyszerárban, Szeged, Petőfi Sándor-sugárút 41. szám alatt. 627

Hirdetések felvételnek a „Szegedi Naplónál.”

KIS HIRDETÉSEK.

Adás-vevés.

Szeged-állomás mögött, a dohánybevaltóhivatal mellett egy 230 □-öles telek jutányosan eladó. Tudakozódhatni Szt-György-u. 20. 870

Egy darab hizott disznó eladó. Vajda-utca 6. szám., Felsőváros. 8876

Kovács Jenő szegvári lakosnál 25 darab öreg sertés, 28 darab 8 hónapos süldők, hizónak való van eladó, kg.-kint vagy páronkint. Értekezni lehet S. egváron. 8869

Foglalkozás.

Ügyes kiszolgálóleányt vagy flatalembert és tanoncot keres a Szent István-Társulat könyvkereskedése, Szeged. 8888

Lakáshirdető.

5 szobás modern butorozott lakás azonnalra, 3-4 szobás butorozott lakás december 15-re kerestetik. Ügynökség, Kölcsey-u. 4. 658

Dugót

ujat és használat, minden minőségben, a legmagasabb áron veszek. Ajánlat a mennyiség és ár megjelölésével. Emil Maier & Co. Karlsbad Bahnhof küldendő. Ajánlatok német nyelven kéretnek. 914

Kishirdetések

szövegét este 5 óráig kérjük, mert később érkezéseket a reggeli lapba csak kivételesen és kétszeres árárt közölhetjük.

Karácsony és újévre

alkalmas meglepetésül: pipere-szappanok, finom cognacok és rumok, fésű- és manicürkazetták, parfümök s az összes kozmetikai cikkek, melyeket jutányosan árúsít a

„Hattyu drogéria”

... Tisza Lajos-körut és Dugonics-tér sarok. Telefon 3-41. ... 872

Ötödik Magyar Hadikölcsön.

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket elfogad az eredeti feltételek mellett a

6%-os magyar királyi adómentes állami járadékkölcsönre,

az 5¹/₂-os magyar királyi adómentes

állami törlesztéses kölcsönre és

a jegyzések céljaira a legelőnyösebb

feltételek mellett nyújt kölcsönöket. 898

Tanoncok

jó fizetéssel azonnal felvételnek a Szegedi Napló nyomdájában.

Hirdetések

felvételnek

„Szegedi Napló”

kiadóhivatalában

KALYHÁK!

DUBLIN, METEOR és KOSMOS

olytonégők minden színben, valamint olcsóbb kivitelűek nagy választékban beszerezhetők

Varga Dezső vaskereskedésében, Hid-utca. 201

Az ötödik

HADIKÖLCSÖNRE

50 koronától kezdve 898

minden összeg jegyezhető

a hivatalos aláírási helyen

MAY R. MIKSA

bank- és váltóüzletében SZEGED, Széchenyi-tér.

= KIS =
HIRDETÉSEK

szövegét este 5 óráig kérjük, mert később érkezéseket a reggeli lapba csak kivételesen és kétszeres árárt közölhetjük.

Gyász esetben

szövet és selyemruhák, férfiöltönyök, stb. soronkívül egészben festetnek feketére. Férfi, női és gyermekruhák leg gondosabban vegyileg tisztítatnak

meglepő olcsó áron Lucza József kelmefestő és vegytisztító ipartelepén, Kazinczy-utca 14. Telefon 1075, csóarákon Mikszáth Kálmán-utca 9. Telefon 994., Gizella-tér 3. Telefon 1055. Vidéki fióközetek: Zenta, Hódmezővásárhely, Kiskunfélegyháza. — Jó munkáért elismerő levelek az ország minden részéből. Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. — 208/sz — Sürgőnyeim: Lucza festő Szeged.

Telefon 13-16.

TÜZIFÁT

Telefon 13-16.

vidékre is teljes vagonrakományokat minden vasúttállomásra szállít. Sürgős esetekben Szeged-állomásról azonnal továbbít

VIDERKER PÁL ia- és szénkereskedő SZEGEDEN, Honvéd-tér 1. szám alatt. 884